

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ  
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ  
ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ  
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ**

**Άρθρο 1. Γενικές Αρχές**

Ο τρίτος κύκλος σπουδών που οργανώνουν τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα αφορά στην οργάνωση Διδακτορικών Προγραμμάτων Σπουδών (Δ.Π.Σ.), με ελάχιστη διάρκεια τριών (3) ακαδημαϊκών ετών, η επιτυχής ολοκλήρωση των οποίων οδηγεί στο επίπεδο οκτώ (8) του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 4763/2020 (άρθρο 63 παρ. 1.γ. του Ν. 4957/2022).

Το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων του Πανεπιστημίου Αιγαίου οργανώνεται και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 4957/2022, και του εν γένει θεσμικού πλαισίου όπως κάθε φορά ισχύει, αποσκοπεί στην προαγωγή της πρωτότυπης επιστημονικής έρευνας και στην ουσιαστική συνεισφορά στην εξέλιξη της γνώσης στον επιστημονικό κλάδο ΣΧΕΔΙΑΣΗ και οδηγεί στην απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος μετά από την εκπόνηση και επιτυχή υποστήριξη διδακτορικής διατριβής.

**Άρθρο 2. Όργανα Διοίκησης των Διδακτορικών Σπουδών**

Αρμόδια Όργανα για τον καθορισμό του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών και του Κανονισμού του είναι η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου Αιγαίου και η Συνέλευση του Τμήματος Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. (άρθρο 91 παρ. 1 του Ν.4957/2022)

**Άρθρο 3. Δικαίωμα υποβολής αίτησης για εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής**

Δικαίωμα υποβολής αίτησης (άρθρο 92 παρ. 1. του Ν. 4957/2022) για την εγγραφή σε πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών έχουν:

- i. κάτοχοι μεταπτυχιακού διπλώματος που έχει χορηγηθεί από Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή αλλοδαπής,
- ii. απόφοιτοι προπτυχιακού προγράμματος σπουδών Α.Ε.Ι. κατ' ελάχιστον πενταετούς διάρκειας που αντιστοιχεί σε τριακόσιες (300) πιστωτικές μονάδες του Ευρωπαϊκού Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Ακαδημαϊκών Μονάδων (ECTS).

Για την περίπτωση ii η Συνέλευση του Τμήματος δύναται να αποφασίσει αν ο/η υποψήφιος/α υποχρεούται να περατώσει οργανωμένο κύκλο επιπρόσθετων μαθημάτων στο πλαίσιο των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.)

του Τμήματος ή και να ορίσει, επιπλέον, και άλλες προϋποθέσεις ή και κριτήρια για την εγγραφή στο πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών και την αξιολόγηση των υποψηφίων.

#### **Άρθρο 4. Διαδικασία επιλογής Υποψηφίων Διδακτόρων**

Κάθε ενδιαφερόμενος που πληροί τις προϋποθέσεις του Κανονισμού Διδακτορικών Σπουδών δύναται να υποβάλει αίτηση προς τη Συνέλευση του Τμήματος για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής (άρθρο 92 παρ. 2. του Ν. 4957/2022) κατά τη διάρκεια κάθε ακαδημαϊκού έτους (από την 1η Σεπτεμβρίου έως την 31η Ιουλίου).

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύναται επίσης να δημοσιεύεται σχετική προκήρυξη ή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής (άρθρο 20 του Κανονισμού Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αιγαίου – ΦΕΚ 4551/Β/17.07.2023).

Οι σχετικές προκηρύξεις δημοσιοποιούνται μέσω ανάρτησης στους διαδικτυακούς τόπους του Ιδρύματος, ενώ προαιρετικά μπορεί να δημοσιεύονται στον ημερήσιο τύπο ή να αναρτώνται σε σελίδες κοινωνικής δικτύωσης του οικείου Τμήματος.

Οι προϋποθέσεις, οι όροι, τα απαραίτητα δικαιολογητικά, οι προθεσμίες και οι διαδικασίες κατάθεσης υποψηφιοτήτων και επιλογής υποψηφίων διδακτόρων, καθώς και πρόσθετες υποχρεώσεις αυτών, παραδοτέα, χρονικά όρια ολοκλήρωσης των διατριβών και συναφή θέματα, μνημονεύονται ρητά στις σχετικές προκηρύξεις και προσκλήσεις.

##### Α. Απαιτούμενα δικαιολογητικά

Ο/Η υποψήφιος/α υποβάλλει, κατά τη διάρκεια κάθε ακαδημαϊκού έτους (από την 1η Σεπτεμβρίου έως την 31η Ιουλίου) ή εντός των προθεσμιών που ορίζει η προκήρυξη, αίτηση προς τη Συνέλευση του Τμήματος, η οποία περιλαμβάνει κατ'ελάχιστον τα εξής στοιχεία (άρθρο 92 παρ. 2 του Ν. 4957/2022):

- α) προτεινόμενο τίτλο της διδακτορικής διατριβής,
- β) σύντομο υπόμνημα με το αντικείμενο που θα πραγματεύεται η διδακτορική διατριβή,
- γ) γλώσσα συγγραφής, η οποία δύναται να είναι διάφορη της ελληνικής,
- δ) προτεινόμενο επιβλέποντα της διδακτορικής διατριβής, του οποίου το γνωστικό αντικείμενο ή το επιστημονικό έργο είναι συναφές με αυτό της προς εκπόνηση διδακτορικής διατριβής.

Η αίτηση συνοδεύεται από τα παρακάτω δικαιολογητικά, κατά προτίμηση σε ηλεκτρονική μορφή:

1. Αναλυτικό Βιογραφικό Σημείωμα
2. Αντίγραφο αστυνομικού δελτίου ταυτότητας ή ισόκυρο δημόσιο έγγραφο ταυτοπροσωπίας.
3. Αντίγραφο Πτυχίου/Διπλώματος.
4. Αντίγραφο Μεταπτυχιακού Τίτλου Σπουδών.

5. Πιστοποιητικό επαρκούς γνώσης μίας τουλάχιστον επίσημης γλώσσας της Ευρώπης, εφόσον προβλέπεται στις απαιτήσεις του Τμήματος ή αναφέρεται στην προκήρυξη.
6. Τουλάχιστον 2 συστατικές επιστολές από διδάσκοντες/ουσες Α.Ε.Ι. με τους/τις οποίους/οποίες ο/η Υποψήφιος/α είχε ή έχει ακαδημαϊκή σχέση.
7. Ανάπτυα ή ψηφιακά αντίγραφα άρθρων που δημοσιεύτηκαν είτε σε επιστημονικά περιοδικά είτε σε πρακτικά διεθνών συνεδρίων τα οποία δημοσιεύουν εργασίες με σύστημα κριτών, μονογραφίες ή διακρίσεις.
8. Αντίγραφα εργασιών που έχουν εκπονηθεί σε προηγούμενα Προπτυχιακά και Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών από τα οποία ο/η Υποψήφιος/α έχει αποφοιτήσει, και δεν έχουν δημοσιευτεί, σε ψηφιακή μορφή.
9. Συνοπτικό σχέδιο πρότασης διδακτορικής διατριβής το οποίο μπορεί να περιέχει (τα ακριβή περιεχόμενα ορίζονται από κάθε Τμήμα):
  - i. Προτεινόμενο θέμα διδακτορικής διατριβής
  - ii. Περιγραφή του σκοπού της διδακτορικής διατριβής, καθώς και των επιμέρους στόχων αυτής
  - iii. Περιγραφή της μεθοδολογίας που θα ακολουθηθεί
  - iv. Ενδεικτική βιβλιογραφία
  - v. Προσδοκώμενα αποτελέσματα.
10. Κάθε άλλο δικαιολογητικό που κρίνει ο/η υποψήφιος/α ότι συμβάλει θετικά στην αξιολόγησή του/της.

#### B. Διαδικασία Αξιολόγησης

Η Συνέλευση του Τμήματος Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων του Πανεπιστημίου Αιγαίου, με βάση τη συνάφεια του ερευνητικού αντικειμένου, ορίζει, ανά κατηγορία αιτήσεων, τριμελή επιτροπή (αξιολόγησης) από Μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, η οποία μελετά τις υποψηφιότητες και ενδεχομένως καλεί σε συνέντευξη τους/τις ενδιαφερόμενους/ες.

Στη συνέχεια η επιτροπή υποβάλλει εγγράφως αναλυτικό υπόμνημα προς τη Συνέλευση του Τμήματος με το οποίο εισηγείται την αποδοχή ή την απόρριψη κάθε υποψηφιότητας, καθώς και την ανάληψη της επίβλεψης της διδακτορικής διατριβής είτε σύμφωνα με την πρόταση του/της υποψήφιου/ας είτε, αν πρόταση δεν υφίσταται, με κριτήριο τη σύμπτωση ή τη συνάφεια με τον επιστημονικό κλάδο όπου εμπίπτει το θέμα της διδακτορικής διατριβής και μετά από διατύπωση γνώμης του προτεινόμενου/ης επιβλέποντα/ουσας.

Η Συνέλευση του Τμήματος, αφού λάβει τη γνώμη του προτεινόμενου επιβλέποντος/ουσας, τη συνεκτιμά με το υπόμνημα της επιτροπής και εγκρίνει ή απορρίπτει αιτιολογημένα την αίτηση του/της υποψήφιου/υποψήφιας. Στην εγκριτική απόφαση ορίζεται και η γλώσσα συγγραφής της διδακτορικής διατριβής.

Με απόφασή της η Συνέλευση του Τμήματος μπορεί να ορίσει, ως προϋπόθεση για την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής ενός/μιας υποψήφιου/ας την παράλληλη επιτυχή παρακολούθηση μαθήματος/ων ή άλλες συναφείς με την εκάστοτε επιστημονική έρευνα δραστηριότητες.

## **Άρθρο 5. Επίβλεψη Διδακτορικής Διατριβής**

### A. Συγκρότηση Τριμελούς Επιτροπής (άρθρο 94 Ν. 4957/2022):

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων ορίζεται η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή, μεταξύ των οποίων ορίζεται και ο επιβλέπων. Στη συμβουλευτική επιτροπή δύναται να συμμετέχουν ως μέλη

- α) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) κάθε βαθμίδας του Τμήματος του Α.Ε.Ι.,
- β) μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.,
- γ) Ομότιμοι Καθηγητές και αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π.,
- δ) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού σε Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες,
- ε) ερευνητές κάθε βαθμίδας που υπηρετούν σε ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), συμπεριλαμβανομένων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, καθώς και το επιστημονικό προσωπικό της Ελληνικής Αρχής Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ε.Α.Γ.Μ.Ε.) του άρθρου 25 του ν. 4602/2019 (Α' 45), εφόσον διαθέτει διδακτορικό δίπλωμα και ερευνητική δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της διδακτορικής διατριβής,
- στ) καθηγητές ιδρυμάτων της αλλοδαπής και ερευνητές ερευνητικών οργανισμών της αλλοδαπής.

Τα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής έχουν είτε ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο, είτε ίδιο ή συναφές επιστημονικό έργο με την προς εκπόνηση διδακτορική διατριβή. Ο αριθμός των αφυπηρετησάντων Μελών Δ.Ε.Π. που συμμετέχουν ως μέλη στην τριμελή συμβουλευτική επιτροπή δεν δύναται να υπερβαίνει τον έναν (1). Η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή είναι αρμόδια για την υποστήριξη του υποψήφιου διδάκτορα κατά τη διαδικασία εκπόνησης και συγγραφής της διδακτορικής διατριβής και την παρακολούθηση της προόδου της.

Κάθε Επιβλέπων/ουσα του Τμήματος Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων δύναται να επιβλέπει, κατά μέγιστο, επτά (7) διδακτορικές διατριβές.

### B. Αδυναμία τέλεσης χρεών Επιβλέποντος/ουσας (άρθρο 97 παρ. 1. Του Ν. 4957/2022)

Αν κάποιο από τα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, συμπεριλαμβανομένου του επιβλέποντος, εκλείψει ή αδυνατεί να εκπληρώσει τα καθήκοντά του, μετά από αίτημα του ίδιου ή του υποψήφιου διδάκτορα, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύναται να ορίζεται αντικαταστάτης του έως την ολοκλήρωση της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής.

### Γ. Μετακίνηση/συνταξιοδότηση Επιβλέποντος/ουσας (άρθρο 97 παρ. 2. Του Ν. 4957/2022)

Αν ο επιβλέπων ή μέλος της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής μετακινηθεί σε άλλο Τμήμα του ίδιου ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή

αφυπηρετήσσει, δύναται να συνεχίσει να κατέχει την ιδιότητα του επιβλέποντος της διδακτορικής διατριβής, εφόσον συναινεί, και ο τίτλος απονέμεται από το Α.Ε.Ι., στο οποίο ανήκει το Τμήμα που ξεκίνησε η εκπόνηση της διατριβής.

#### Δ. Ανάρτηση στην Ιστοσελίδα του Τμήματος

Τα ονόματα των υποψήφιων διδασκόντων, των επιβλεπόντων μελών Δ.Ε.Π. ή ερευνητών/τριών, οι τίτλοι των εκπονούμενων διδακτορικών διατριβών και σύντομη περίληψη αυτών, καθώς και τα μέλη των συμβουλευτικών επιτροπών αναρτώνται από τη Γραμματεία του Τμήματος στον διαδικτυακό τόπο του Ιδρύματος στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα.

#### **Άρθρο 6. Εκπόνηση της Διδακτορικής Διατριβής**

Κατά τη διάρκεια εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής, ο/η υποψήφιος/α διδάκτωρ ασχολείται με την αξιολόγηση και διερεύνηση των πηγών, τη συλλογή των ερευνητικών δεδομένων, καθώς και την επεξεργασία και ανάλυση των δεδομένων αυτών. Η διδακτορική διατριβή πρέπει να αποτελεί σημαντική νέα συνεισφορά στην επιστημονική γνώση. Η πρωτοτυπία και η συμβολή της Διατριβής στην επιστήμη αποδεικνύεται και με τη δημοσίευση μέρους της σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά με σύστημα κριτών ή/και την παρουσίαση μέρους της σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια με σύστημα κριτών.

Ο/Η υποψήφιος/α διδάκτωρ έχει τη δυνατότητα να πραγματοποιήσει ένα μέρος της έρευνας του σε Πανεπιστήμιο άλλης χώρας μετά από σύμφωνη γνώμη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής και της Συνέλευσης προκειμένου να εξοικειωθεί με το διεθνές σύστημα αξιολόγησης και τεκμηρίωσης της επιστημονικής γνώσης ή/και για να συνεργαστεί σε ερευνητικό επίπεδο με άλλους ερευνητές/ερευνήτριες. Ο/Η υποψήφιος/α επιδιώκει επίσης την ενεργή παρουσία στο διεθνές ακαδημαϊκό γίγνεσθαι συμμετέχοντας σε σεμινάρια ή επιστημονικά συνέδρια, αποβλέποντας στην αναγνώριση της έρευνας του/της με δημοσιεύσεις σε περιοδικά με σύστημα κριτών, όπου αυτό είναι εφικτό.

#### **Άρθρο 7. Χρονική διάρκεια εκπόνησης Διδακτορικής Διατριβής (άρθρο 93 παρ. 1 του Ν. 4957/2022)**

Η χρονική διάρκεια για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος δεν δύναται να είναι μικρότερη από τρία (3) πλήρη ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ορισμού της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής.

Ως ανώτατη χρονική διάρκεια ολοκλήρωσης της διδακτορικής διατριβής ορίζονται τα έξι (6) ημερολογιακά έτη.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων δύναται να παρατείνεται η ανώτατη χρονική διάρκεια εκπόνησης διδακτορικής διατριβής, κατόπιν αιτήματος του/της υποψήφιου/ας διδάκτορα και σύμφωνης γνώμης της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, για σπουδαίο λόγο.

Η ανώτατη χρονική διάρκεια της παράτασης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) έτη.

Ο/Η υποψήφιος/α μπορεί κατά τη διάρκεια των σπουδών του/της στο Διδακτορικό Πρόγραμμα να ζητήσει, με επαρκώς αιτιολογημένη αίτησή του/της την αναστολή εκπόνησης της διατριβής έως και δύο (2) έτη. Το/τα χρονικά διάστημα/ματα αναστολής δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής.

#### **Άρθρο 8. Δικαιώματα και Υποχρεώσεις Υποψηφίων Διδακτόρων**

Οι υποψήφιοι/ες διδάκτορες συνεργάζονται με τον/την επιβλέποντα/ουσα και τα μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής για την υποστήριξη της εκπόνησης της διατριβής τους και υποχρεούνται να υποβάλουν εγγράφως αναλυτικό υπόμνημα προόδου της διατριβής τους σε ετήσια βάση (την τελευταία εβδομάδα του Σεπτεμβρίου, Φεβρουαρίου ή Ιουνίου, ανάλογα με την ημερομηνία έναρξης της διατριβής τους) προς τη τριμελή συμβουλευτική επιτροπή και παρουσιάζουν προφορικά την πρόοδο αυτής, (άρθρο 93 παρ. 2. Του Ν. 4957/2022) ενδεχομένως στο πλαίσιο ανοιχτών ημερίδων υποψηφίων διδακτόρων. Αντίγραφο του σχετικού υπομνήματος, καθώς και σχόλια επ' αυτού από τον/την Επιβλέποντα/ουσα ή την τριμελή συμβουλευτική επιτροπή, συνοδευόμενο από Έκθεση Προόδου που συντάσσει η εν λόγω Επιτροπή, καταχωρίζεται στον ατομικό φάκελο του/της Υποψηφίου/ας αφού κατατεθεί προηγουμένως στη Γραμματεία του Τμήματος.

Οι υποψήφιοι/ες διδάκτορες υποχρεούνται να παρέχουν επικουρικό διδακτικό έργο, σύμφωνα με τις ανάγκες των προγραμμάτων πρώτου και δεύτερου κύκλου σπουδών του Τμήματος, κατόπιν υπόδειξης του/της επιβλέποντα/ουσας (άρθρο 93 παρ. 2. Του Ν. 4957/2022) και έγκρισης από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Οι υποψήφιοι/ες διδάκτορες οφείλουν να σέβονται και να τηρούν τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών, τις αποφάσεις των οργάνων του Τμήματος και του Πανεπιστημίου Αιγαίου, καθώς και τους κανόνες ακαδημαϊκής δεοντολογίας.

Οι υποψήφιοι διδάκτορες έχουν τα δικαιώματα των φοιτητών των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών του Τμήματος Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων (άρθρο 93 παρ. 3 του Ν. 4957/2022). Οι υποψήφιοι διδάκτορες δύνανται να συμμετέχουν σε ερευνητικά έργα/προγράμματα του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) και να λαμβάνουν υποτροφίες στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων, αυτοχρηματοδοτούμενων ή λοιπών έργων/προγραμμάτων για την οικονομική ενίσχυση της διδακτορικής τους έρευνας. Οι διδακτορικές σπουδές προσφέρονται δωρεάν.



## **Άρθρο 9. Αλλαγή θέματος Διδακτορικής Διατριβής**

Για την αλλαγή του θέματος της διδακτορικής διατριβής απαιτείται εισήγηση του/ης Επιβλέποντος/ουσας και έγκριση της Συνέλευσης του Τμήματος. Αλλαγή του θέματος της διδακτορικής διατριβής δεν δύναται να εγκριθεί μετά την υποβολή της αίτησης για τη δημόσια υποστήριξη και αξιολόγησή της.

## **Άρθρο 10. Γλώσσα συγγραφής Διδακτορικής Διατριβής**

Η διδακτορική διατριβή συντάσσεται σε γλώσσα που ορίζεται με την εγκριτική απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για την εκπόνηση της Διατριβής (άρθρο 4 του παρόντος Κανονισμού).

Κατά τη διάρκεια εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής υπάρχει η δυνατότητα αλλαγής της γλώσσας σύνταξής της, μετά από εισήγηση του επιβλέποντα και έγκριση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Σε περίπτωση που η διδακτορική διατριβή έχει συνταχθεί σε άλλη γλώσσα, ο/η υποψήφιος/α υποβάλλει συνημμένη στη διδακτορική διατριβή εκτενή περίληψή της στην ελληνική γλώσσα.

Σε περίπτωση συνεπίβλεψης με ιδρύματα της αλλοδαπής η διατριβή συντάσσεται στην αγγλική ή σε άλλη ξένη γλώσσα. (άρθρο 91 παρ. 2 του Ν. 4957/2022).

## **Άρθρο 11. Τελική Αξιολόγηση και Κρίση Διδακτορικής Διατριβής**

### Α. Υποβολή εισηγητικής έκθεσης της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής στη Συνέλευση του Τμήματος

Μετά από την ολοκλήρωση της συγγραφής της διδακτορικής διατριβής και την υποβολή του τελευταίου υπομνήματος σχετικά με την πρόοδο αυτής προς την τριμελή συμβουλευτική επιτροπή, ο/η υποψήφιος/α διδάκτορας υποβάλλει αίτηση στη Γραμματεία του Τμήματος για τη δημόσια υποστήριξη αυτής (άρθρο 95 παρ. 1. του Ν. 4957/2022). Η αίτηση κοινοποιείται στην τριμελή συμβουλευτική επιτροπή, η οποία αποφασίζει κατά πλειοψηφία την έγκριση ή την απόρριψή της μέσα σε διάστημα τριών (3) μηνών από την ημέρα κοινοποίησης.

Η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή, εφόσον εγκρίνει την αίτηση, υποβάλλει έγγραφη θετική εισήγηση προς τη Συνέλευση του Τμήματος.

Εάν η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή δεν εγκρίνει την αίτηση, καταγράφει και παραδίδει στον/την υποψήφιο/α διδάκτορα αναλυτικές επιστημονικές παρατηρήσεις και προτάσεις για βελτίωση της διατριβής, καθώς και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης.

Μετά την υλοποίηση των διορθώσεων – βελτιώσεων, ο/η υποψήφιος/α διδάκτορας υποβάλλει εκ νέου αίτηση για τη δημόσια υποστήριξη της διδακτορικής διατριβής.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την ολοκλήρωση εκπόνησης της Διδακτορικής Διατριβής αποτελεί η αποδοχή μιας τουλάχιστον δημοσίευσης από την έρευνα της

Διατριβής σε έγκριτο διεθνές επιστημονικό περιοδικό με αποδεδειγμένο σύστημα κριτών.

## Β. Ορισμός Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής από Συνέλευση

Μετά από την έγγραφη θετική εισήγηση της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, η Συνέλευση ορίζει, με απόφασή της, επταμελή εξεταστική επιτροπή για την κρίση και την αξιολόγηση της διδακτορικής διατριβής. Ως μέλη της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής ορίζονται υποχρεωτικά τα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής και τέσσερα (4) ακόμη μέλη, τα οποία ανήκουν στις κατηγορίες των περ. α) έως στ) της παρ. 1 του άρθρου 94 του Ν. 4957/2022. Κατ' ελάχιστον τέσσερα (4) από τα επτά (7) μέλη της εξεταστικής επιτροπής είναι μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού που ανήκουν στο Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Α.Ε.Ι.) στο οποίο εκπονείται η διδακτορική διατριβή (άρθρο 95 παρ. 1. του Ν. 4957/2022).

## Γ. Υποχρεώσεις του/της υποψήφιου/ας Διδάκτορα

Ο/Η υποψήφιος/α διδάκτορας υποχρεούται, μετά την υποβολή της Εισηγητικής Έκθεσης της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής και τον ορισμό της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής από τη Συνέλευση, να καταθέσει στη Γραμματεία του Τμήματος:

i. τη Διδακτορική Διατριβή σε ηλεκτρονική μορφή.  
ii. Υπεύθυνη δήλωση στην οποία να βεβαιώνει ότι «Είμαι ο/η αποκλειστικός/ή συγγραφέας της υποβληθείσας Διδακτορικής Διατριβής με τίτλο «...». Η συγκεκριμένη Διδακτορική Διατριβή είναι πρωτότυπη και εκπονήθηκε αποκλειστικά για την απόκτηση του Διδακτορικού διπλώματος του Τμήματος Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων. Κάθε βοήθεια, την οποία είχα για την προετοιμασία της, αναγνωρίζεται πλήρως και αναφέρεται επακριβώς στην εργασία. Επίσης, επακριβώς αναφέρω στην εργασία τις πηγές, τις οποίες χρησιμοποίησα, και μνημονεύω επώνυμα τα δεδομένα ή τις ιδέες που αποτελούν προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας άλλων, ακόμη κι εάν η συμπερίληψή τους στην παρούσα εργασία υπήρξε έμμεση ή παραφρασμένη. Γενικότερα, βεβαιώνω ότι κατά την εκπόνηση της Διδακτορικής Διατριβής έχω τηρήσει απαρέγκλιτα όσα ο νόμος ορίζει περί διανοητικής ιδιοκτησίας και έχω συμμορφωθεί πλήρως με τα προβλεπόμενα στο νόμο περί προστασίας προσωπικών δεδομένων και τις αρχές Ακαδημαϊκής Δεοντολογίας.

Η υπεύθυνη δήλωση προσαρτάται στην οπίσθια (verso) όψη πριν από τη σελίδα τίτλου κάθε Διδακτορικής Διατριβής που κατατίθεται στο Τμήμα.

iii. Σε περίπτωση που η Διδακτορική Διατριβή έχει γραφεί σε άλλη γλώσσα, ο/η υποψήφιος/α υποβάλλει συνημμένη στη Διατριβή εκτενή περίληψή της στην ελληνική γλώσσα.



#### Δ. Ορισμός ημερομηνίας παρουσίασης – αξιολόγησης διατριβής

Με πρωτοβουλία του/της Προέδρου του Τμήματος και σε συνεννόηση με τον/την Επιβλέποντα/ουσα και τον/την υποψήφιο/α διδάκτορα, μετά την κοινοποίηση της διδακτορικής διατριβής που έχει κατατεθεί προς εξέταση από τη Γραμματεία σε όλα τα μέλη της ορισθείσας επταμελούς εξεταστικής επιτροπής, ορίζεται εντός τριμήνου η ημερομηνία και η ώρα της προφορικής δημόσιας παρουσίασης και αξιολόγησης της διδακτορικής διατριβής σε αίθουσα της Πανεπιστημιακής Μονάδας του Τμήματος Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

Η πρόσκληση κοινοποιείται έγκαιρα στην πανεπιστημιακή κοινότητα και η παρακολούθησή της είναι ελεύθερη στο κοινό.

Η διδακτορική διατριβή υποστηρίζεται δημόσια από τον/την υποψήφιο/α διδάκτορα ενώπιον της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής, η οποία υποβάλει ερωτήσεις προς τον υποψήφιο. Η συνεδρίαση για τη δημόσια υποστήριξη της διατριβής δύναται να πραγματοποιηθεί και με τη χρήση μέσων τηλεδιάσκεψης, εφόσον δεν είναι δυνατή η φυσική παρουσία όλων των μελών της εξεταστικής επιτροπής. Μετά από την ολοκλήρωση της υποστήριξης της διατριβής, η επταμελής εξεταστική επιτροπή συνεδριάζει χωρίς την παρουσία τρίτων, αξιολογεί τη διδακτορική διατριβή ως προς την ποιότητα, την πληρότητα, την πρωτότυπη σκέψη και τη συμβολή της στην επιστήμη και με βάση τα κριτήρια αυτά, εγκρίνει ή απορρίπτει την απονομή του διδακτορικού διπλώματος. Για την απονομή του διδακτορικού διπλώματος απαιτείται η σύμφωνη γνώμη και η θετική αξιολόγηση της διδακτορικής διατριβής από πέντε (5) τουλάχιστον μέλη (άρθρο 95 παρ. 3 του Ν. 4957/2022). Η διδακτορική διατριβή αξιολογείται με τους βαθμούς ΚΑΛΩΣ, ΛΙΑΝ ΚΑΛΩΣ ή ΑΡΙΣΤΑ. Για την απόφασή της η Επιτροπή συντάσσει Πρακτικό Αξιολόγησης, το οποίο υποβάλλει στη Γραμματεία του Τμήματος.

Στην περίπτωση που η δημόσια υποστήριξη της διδακτορικής διατριβής πραγματοποιείται με τη χρήση εξ' αποστάσεως μέσων, εφαρμόζονται οι σχετικές διαδικασίες που ορίζονται στην υπ' αριθ. 45816/01.12.2022 απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Αιγαίου με θέμα «Ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων σχετικά με την εξ αποστάσεως εκπαίδευση των προγραμμάτων σπουδών του Πανεπιστημίου Αιγαίου, έως την έκδοση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του κατ' άρθρο 223 του ν. 4957/2022» (ΦΕΚ 6959/Β/11.12.2023).

#### Ε. Βελτιώσεις της Διδακτορικής Διατριβής

Η επταμελής εξεταστική επιτροπή έχει το δικαίωμα κατά την αξιολόγησή της, με απλή πλειοψηφία των μελών της, να ζητήσει από τον/την υποψήφιο/α διδάκτορα να επιφέρει εντός εξαμήνου προσθήκες, αλλαγές ή διορθώσεις στο τελικό κείμενο της Διδακτορικής Διατριβής, τις οποίες κρίνει απολύτως απαραίτητες, πριν αυτή κατατεθεί στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου και τις βάσεις δεδομένων που ορίζονται στο άρθρο 12, ενότητα Α του παρόντος Κανονισμού.

Σε αυτή την περίπτωση, και οπωσδήποτε πριν από την καθομολόγηση του/της

υποψήφιου/ας διδάκτορα, ο/η Επιβλέπων/ουσα οφείλει να βεβαιώσει με έγγραφο που κατατίθεται στη Γραμματεία του Τμήματος ότι ο/η υποψήφιος/α επέφερε στο κείμενο της διδακτορικής διατριβής τις προσθήκες, αλλαγές ή διορθώσεις, όπως αυτές αναφέρονται στο Πρακτικό Αξιολόγησης της Επταμελούς Επιτροπής. Εάν η προθεσμία των έξι μηνών παρέλθει άπρακτη, τότε με σχετική απόφαση της Συνέλευσης η διδακτορική διατριβή θεωρείται ότι απορρίφθηκε.

### ΣΤ. Παροχή Βεβαίωσης

Στον/την υποψήφιο/α διδάκτορα μπορεί να χορηγείται από τη Γραμματεία του Τμήματος, πριν από την αναγόρευση-καθομολόγησή του/της, βεβαίωση ότι έχει υποστηρίξει επιτυχώς τη διδακτορική διατριβή του/της, εφόσον δεν εκκρεμούν διορθώσεις.

### **Άρθρο 12. Αναγόρευση-καθομολόγηση Διδακτόρων**

Ο/Η υποψήφιος/α διδάκτορας, μετά την ολοκλήρωση της παραπάνω διαδικασίας, δικαιούται να υποβάλει στη Γραμματεία αίτηση για την αναγόρευση-καθομολόγησή του/της.

Α. Πριν την αναγόρευση/καθομολόγηση, απαιτούνται:

- Υποχρεωτική κατάθεση σε ηλεκτρονική μορφή στο Ιδρυματικό Αποθετήριο της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Αιγαίου
- Υποχρεωτική κατάθεση σε ηλεκτρονική μορφή στη Γραμματεία του Τμήματος
- Με ευθύνη της Γραμματείας του Τμήματος και σε συνεργασία με τον/την υποψήφιο/α διδάκτορα πραγματοποιείται υποχρεωτικά η ηλεκτρονική ανάρτηση της διδακτορικής διατριβής στο Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης  
Η Γραμματεία, πριν την καθομολόγηση, ελέγχει την κατάθεσή της διατριβής στο Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης (<https://phdms.ekt.gr/phdms>).

Τα ανωτέρω αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση προκειμένου να πραγματοποιηθεί η αναγόρευση – καθομολόγηση – απονομή Διπλώματος στον/στην υποψήφιο/α διδάκτορα.

Β. Επίσης πριν την αναγόρευση/καθομολόγηση, θα πρέπει να:

- επιβεβαιωθεί η μη ύπαρξη εκκρεμοτήτων (επιστροφή κλειδιού δωματίου φοιτητικής εστίας, και μη ύπαρξη εκκρεμοτήτων για λόγους διαμονής σε φοιτητική εστία κατά τους θερινούς μήνες κ.τ.λ.) από τη Φοιτητική Μέριμνα
- επιβεβαιωθεί η μη ύπαρξης εκκρεμοτήτων, σε περίπτωση συμμετοχής στο Πρόγραμμα Erasmus, από το Γραφείο Erasmus
- έχει κατατεθεί απόδειξη για την καταβολή της αξίας της περγαμηνής σε περίπτωση που ο/η υποψήφιος/α διδάκτορας επιθυμεί τη χορήγηση του (και με βάση όσα ισχύουν κάθε φορά σύμφωνα με αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων)

- ακυρωθεί το δελτίο ειδικού φοιτητικού εισιτηρίου (Ακαδημαϊκή Ταυτότητα) σε περίπτωση που είναι σε ισχύ
- επιβεβαιωθεί η κατάθεση της Διδακτορικής Διατριβής στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Αιγαίου καθώς και η μη ύπαρξης εκκρεμοτήτων.

Γ. Σε συνεδρίαση της Συνέλευσης του Τμήματος και παρουσία του/της υποψήφιου/ας διδάκτορα, δια ζώσης ή εξ αποστάσεως, ο/η Πρόεδρος του Τμήματος θέτει δημόσια υπόψη του Σώματος τα σχετικά έγγραφα που πιστοποιούν την επιτυχή ολοκλήρωση της διαδικασίας προφορικής παρουσίασης και αξιολόγησης της διδακτορικής διατριβής και ακολουθεί η δημόσια αναγόρευση/καθομολόγησή του/της, καθώς και η απονομή του Διδακτορικού Διπλώματος.

Το κείμενο της καθομολόγησης και ο τύπος του διπλώματος του/της διδάκτορα ακολουθεί τα πρότυπα των σχετικών αποφάσεων της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

### **Άρθρο 13. Διαγραφή υποψηφίων διδακτόρων**

Η Συνέλευση του Τμήματος Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή υποψηφίου/ας διδάκτορα από τα Μητρώα του Τμήματος:

- για λόγο αναφερόμενο στην επιστημονική πρόοδο της διαδικασίας εκπόνησης της διατριβής του/της (λ.χ. επί μακρόν αδικαιολόγητη έλλειψη συνεργασίας με την τριμελή συμβουλευτική επιτροπή, αμέλεια, αδράνεια, έλλειψη ενδιαφέροντος, κτλ.), που προκύπτει από τις ετήσιες εκθέσεις προόδου, μετά από εισήγηση κατά πλειοψηφία της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής
- εάν κατά τη διάρκεια εκπόνησης ή παρουσίασης της διδακτορικής διατριβής του/της, υποπέσει σε παράπτωμα που εμπίπτει στο δίκαιο περί πνευματικής ιδιοκτησίας (Ν. 2121/93, όπως ισχύει) και υπόκειται στις ρυθμίσεις περί εννόμου προστασίας,
- εάν έχει υπερβεί τον μέγιστο χρόνο ολοκλήρωσης της διατριβής, όπως ορίζεται στον παρόντα κανονισμό, εκτός αν συντρέχουν αποδεδειγμένα σοβαροί και εξαιρετικοί λόγοι, οι οποίοι εξετάζονται κατά περίπτωση από τη Συνέλευση,
- εάν έχει καταθέσει ο ίδιος/α αίτηση διαγραφής στη Γραμματεία του Τμήματος (στην περίπτωση αυτή η αίτηση εγκρίνεται αυτοδίκαια από τη Συνέλευση).

### **Άρθρο 14. Ανάκληση Διδακτορικού Διπλώματος**

Διδακτορικός Τίτλος που χορηγήθηκε είναι δυνατόν να ανακληθεί ή ακυρωθεί, εάν αποδειχθεί ότι δεν συνέτρεχαν την εποχή της απόκτησής του οι εκ του νόμου και του παρόντος Κανονισμού προϋποθέσεις κτήσης του και, κατεξοχήν αλλά μη περιοριστικά, εάν αποδειχθεί ότι το σύνολο ή μέρος της Διδακτορικής Διατριβής αποτελεί προϊόν λογοκλοπής.

Η ανάκληση ή ακύρωση γίνεται μετά από πλήρως τεκμηριωμένη εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων

που κοινοποιείται στον/στην Πρύτανη/ισσα του Ιδρύματος (βλ και υπ' αριθμ. 347/2013 Γνωμ. ΝΣΚ), ο/η οποίος/α στη συνέχεια εκδίδει σχετική Διαπιστωτική Πράξη.

#### **Άρθρο 15. Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής με συνεπίβλεψη**

Το Τμήμα Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων του Πανεπιστημίου Αιγαίου είναι δυνατό να αναθέτει, σε συνεργασία με ένα (1) ή περισσότερα Τμήματα του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής, Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες, ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα, την Ακαδημία Αθηνών, το Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, καθώς και με Ιδρύματα της αλλοδαπής, εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής με συνεπίβλεψη (άρθρο 90 παρ. 2. Του Ν. 4957/2022).

Τα σχετικά με τη διαδικασία εκπόνησης της διατριβής, από την επιλογή του υποψήφιου διδάκτορα έως και την απονομή του διδακτορικού τίτλου, καθώς και η χορήγηση ενιαίου ή χωριστού τίτλου σε περίπτωση συνεργασίας μεταξύ Ιδρυμάτων, προβλέπονται στο οικείο Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας (Ε.Π.Σ.), που καταρτίζεται από τα συνεργαζόμενα Τμήματα/φορείς και εγκρίνεται από την οικεία Σύγκλητο και τα συλλογικά όργανα διοίκησης των Ερευνητικών Κέντρων.

#### **Άρθρο 16. Βιομηχανικά Διδακτορικά**

Υποψήφιοι που πληρούν τις προϋποθέσεις εγγραφής σε προγράμματα διδακτορικών σπουδών σύμφωνα με το άρθρο 92 του Ν. 4957/2022, δύναται να υποβάλουν αίτηση στο Τμήμα Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής σε συνεργασία με επιχείρηση ή βιομηχανία που εδρεύει ή παράρτημά της λειτουργεί στην ημεδαπή, η οποία αφορά στη διεξαγωγή βιομηχανικής ή εφαρμοσμένης έρευνας με σκοπό την εξαγωγή ερευνητικών αποτελεσμάτων για την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων ή υπηρεσιών (άρθρο 96 του Ν. 4957/2022).

Με πρωτόκολλο συνεργασίας μεταξύ του Πανεπιστημίου Αιγαίου, της συνεργαζόμενης επιχείρησης ή βιομηχανίας και του υποψήφιου διδάκτορα, το οποίο εγκρίνεται από τη Σύγκλητο του Ιδρύματος, κατόπιν εισήγησης της Συνέλευσης του Τμήματος Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων, καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι συνεργασίας για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής στην επιχείρηση ή τη βιομηχανία και την εξαγωγή των ερευνητικών αποτελεσμάτων, τη χρήση υποδομών του εξοπλισμού του Α.Ε.Ι., αν η έρευνα διεξάγεται εντός του Α.Ε.Ι., τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα κάθε συμβαλλόμενου μέρους, συμπεριλαμβανομένου του καθορισμού των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και βιομηχανικής ιδιοκτησίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού ή Οδηγού Μεταφοράς Τεχνολογίας, επί του έργου που διεξάγεται κατά τη διάρκεια εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής.

Στο πρωτόκολλο συνεργασίας αναφέρεται ενδεχόμενη δυνατότητα συμμετοχής ενός (1) εκπροσώπου του φορέα, χωρίς όμως δικαίωμα ψήφου, στις συνεδριάσεις της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής ή/και της επταμελούς εξεταστικής

επιτροπής, εκφράζοντας μόνο τις απόψεις του (άρθρο 91 παρ. 2.ιε) και άρθρο 96 παρ. 3 του Ν. 4957/2022).

#### **Άρθρο 17. Επιβράβευση Διδακτορικών Διατριβών**

Το Τμήμα Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων δύναται να επιβραβεύσει διδάκτορες των οποίων οι Διδακτορικές Διατριβές είναι υψηλής στάθμης με σημαντική συμβολή στην πρόοδο της επιστήμης, μετά από εισήγηση του/ης επιβλέποντα/ουσας.

Τα κριτήρια αξιολόγησης θα βασίζονται στην επιστημονική ποιότητα των δημοσιεύσεων που προέκυψαν, από την έρευνα στο πλαίσιο της Διδακτορικής Διατριβής, σε άρθρα δημοσιευμένα σε έγκυρα επιστημονικά περιοδικά ή συνέδρια μετά από κρίση, καθώς και οι ετεροαναφορές (citations) σε αυτές.

#### **Άρθρο 18. Ειδικές διατάξεις**

Όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία, τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αιγαίου και τον παρόντα Κανονισμό, θα ρυθμίζονται με αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων και όπου απαιτείται με τροποποίηση του Κανονισμού.